DAILY
اراده
دافغان نشراتي مرکزملي خپلواکه ورځپانه

سال پنجم شماره ۱۰۱
شماره مسلسل ۹۶۸
پنجشنبه ۱۰ حمل ۱۳۸۵ هـ.ش
۲۹ صفر المظفر هـ ق
30 March, 2006

سال تاسیس ۱۳۷۹ هـ ش

PROPERTY OF PACKU

AFGHAN MEDIA RESOURCE CENTER AMRC

دولسي جرګې

له اسلام څخه اوښتی کس ته باید بهر ته نتلو اجازه ورنه کړل شي

پرون ملی شورا اعلان وکړ هغه کس ته چې له اسلام څخه عیسویت ته له اوښتو وروسته په اعدام محکوم شوی او په بهر کې د پناه غوښتنې هڅه کوی له افغانستان څخه دبهرتلو اجازه ورنکړل شي لا تر اوسه څرګنده نه ده چې دملی شورا دغه پریکړه بهر ته دعبدالرحمن پر تللو اغیزه وکړی او کنه. په داسې حال کې چې ایتالیا د عبدالرحمن دپناه غوښتنې پر مسئلې بحث کوی تیره ورځ چارواکو دیوې محکمې دپریکړې له مخې چې دناروغۍ له امله یې دعبدلرحمن له تور څخه ستړګې پټې کړی له بنده خوشې کړ. یو شمیر بنسټپالو مسلمانانو دعبدالرحمن خوشې کیدل غندلی او ویلی چې باید هغه د اسلامی قوانینو دترپښو لاندې کولو په تور اعدام شي.

در درگیری های هلمند شورشیان تلفات سنگینی را متحمل شدند

به اساس اخرین گزارش کشور با نشر اعلامیه امده است این ۲۰۰ تن ها برخورد سربازان دیروز گفتند تا حال افزون بر ۱۲ قربانی افغان و امریکایی با درین برخورد ۲۰ تن از دیگری است که در شورشیان در ولایت شورشیان به قتل رسیده برخورد های دیروز صبح هلمند ادامه دارد. و دو محل فرماندهی هلاک شدند نیروهای نیروهای ائتلاف بین طالبان تخریب شده ائتلاف در اعلامیه هم المللی ضد تروریزم در است. در همین اعلامیه چنان گفته اند این

سربازان در جریان این عملیات به مقدار زیاد مهمات جنگی دست یافته اند. صبح دیروز از ولایت هلمند گزارش شد که در اثر برخورد یک سرباز امریکایی و یک سرباز کانادایی به قتل رسیده اند.

سرمقاله

دهیواد په دې حساسو شیبو کې دملی شورا رسالت

که څه هم په هیواد کې ددې څلورو کلونو په موده کې یو څه نسبی بریاوې رامنځته شوی دی خو په دې بریاوو سره دخلکو او اولس دژوندانه دهر اړخیزو سوکالیو درامنځته کولو په برخه کې کوم دنظر وړ بدلون نه دی رامنځته شوی.

دتیرو څلورو کلونو په موده کې هیوادوال نه یوازې ددولت په ادارو کې له راز راز اداري فسادونو څخه شکایت لري بلکې وزګارتیا او بی کوری هم دهغوی اقتصادی کمزوری ورزیاتې کړی دی.

له دې ټولو بدبختیو او ناخوالو څخه ځنې دخلاصون په خاطر د اولس هیله خپلو استازو ته ده چې وکړای شي له هر ډول سمتی ژبنی، قومی او تنظیمی تمایلاتو او اړیکو پرته یوازې اویوازې دهیواد ګټې او دخپلو خوریدلو خلکو دمعیشت ښه والی په پام کې ونیسی او کابینې ته درایو دورکولو په برخه کې نه یوازې د کابینې د وزیرانو مسلك اوتخصص بلکې دهغوی مدیریت، ځارنه کنترول او تیري کړنې په پام کې ونیسی.

ا وس چې دکابینې لیست ملی شورا ته وړاندې شوی دهیوادوالو اندیښنې راپورته او عکس العملونه یې په رسنیو کې له انتقادونو څخه څرګندیږي په ځای ده چې هیوادوال دوزیرانو دتیرو کړنو په وړاندې خپلو استازو ته دخپلو انتقادونو غږ ورسوی. ځکه چې دخلورو کلونو په موده کې وزیرانو وته کړای شوی چې اولس په خپله غږ په کې ونیسی او دهغوی له ستونزو ځانونه خبر کړی او دژوندانه دښه والی په برخه کې یې ګامونه واخلی خو یوازې یې په خپلو کړنو سره دومره وکړل چې دخلکو اودولت ترمنځ یې واټن رامنځته کړی او ددې تمه ده چې د خلکو استازی به دخپلو هغو ژمنو په وړاندې چې دکمپاینونو په وخت کې یې کړی دی او دهغه مسوولیت له مخې چې دخلکو او هیواد په وړاندې یې لري دکابینې لپاره به دباور د رایې په ورکولو کې له ډلو ټپلو او ارتباطاتو څخه تیر شي او یوازې به دهیواد ګټې په پام کې ونیسی او که نه دوی به هم دولس په وړاندې خپل باور زیانمن کړی او پرتې بدبختی به په خپل حال پاتې شي.

بیا هم بهرنۍ بدلمنې میرمنې په کابل کې نیول شوې

د کورنیو چارو وزارت چهارشنبې په ورځ یې له پلازمینه کابل میرمنې د کومو امنیتی چارواکو بیا هم افغانستان څخه وباسي په تیرو څلورو کلونو هیوادونو اوسیدونکی د کابل ښار له یو له دې نه وړاندې هم یو کې د ګڼ شمیر بهرنیو دي؟ خو ویل کیږي چې شمیرمیلمستونو او شمیر بهرنۍ میرمنې میرمنو کوربه دي چې ډیری میرمنې د چین، رستورانونو څخه کابو چې په بدلمنۍ او غیر ډیره یې د بدلمنۍ نیپال او یو شمیر ۳۸ تنه بهرنۍ بدلمنې اخلاقی کارونو تورنې چاري تر سره کوي نوروهیوادونو میرمنې نیولی او ټاکل وې له کابل څخه ایستل چارواکو نه ده څرګنده اوسیدنکی دي شوې ده چې د شوې وې د افغانستان کړې چې نیول شوې

یک کودک در اثر شکستن دروازه هلاک شد

یک کودک شش ساله صبح دیروز در هنگام بازی در صحن لیسه رحمان بابا در شهر کابل هلاک شد. این کودک از اثر شکستن درواوه که تازه توسط یک شرکت پاکستانی درین مکتب ساخته شده بود هلاک شد.

سمنوال حقنواز حقیار امر حوزه سوم پولیس شهر کابل گفت این دروازه به علت انکه به طور اساسی ساخته نشده بود شکسته و سبب م.گ این کودک شده است.

په اومه ټاکیه کې ۹ تنه ونیول شول

دکابل ښار داومې حوزې پولیسو لخوا ونیول شول، په اړوندې سیمه کې ۹ تنه دکابل ښار د جنایی وسله وال غله تیره شپه جرمونو په وړاندې دیولیسو لخوا نیول شوی دمبارزې عمومی مدیر دی. دکابل دجنایی مل پاسوال عبدالجمیل په جرمونو په وړاندې وینا نوموړی غله داومې دمبارزې عمومی مدیر حوزې په اړوند و سیمو مل پاسوال عبدالجمیل په کې د خلکو کورونه غلا وینا دغه غله له یوې کړی خو هغه وویل چې له میاشتې را پدې خوا غلو څخه تر څیړنې دپولیسو تر څار لاندې وو. وروسته به په دې اړه نور دتنی کوټ په سیمه کې ۹ معلومات په ډاګه شي. تنه هغه وسله وال غله چې ویل کیږي له نیول شوو یوه کور ته دغلا لپاره د غلو څه یو موټر او اوښتو بندوبست درلود د دمکروف تمانجه هم اومې امنتې حوزې د ترلاسه شوې ده.

پوهنتون کندهار دچار مشکلات است

پوهنتون ولایت کندهار طی دو ماه اخیر مواد خوراکی دانشجویان رابطور قرضه از قرارداد ها فراهم میکند این مطلب را رئیس این دانشگاه گفت. وی افزود که این دانشگاه با کاهش هزینه وهم چنان استادان حرفه یی روبرو است. داکتر صیفی گفت دانشگاه کندهار دارای چهار دانشکده طب زراعت، تعلیم و تربیه، و انجنیری است که ۹۰ تن استاد و هزار و یکصد تن دانشجو دارد. او افزود درتعین سهمیه بورس های تحصیلی از طرف وزارت تحصیلات عالی عدالت در نظر گرفته نمیشود و سهم دانشگاه کندهار بصورت واقعی ان داده نشده است.

شماری ازمحصلین گفتند کمبود استادان مسلکی و مجرب کمبود لابراتوار های پژوهشی نبودن فضای ورزشی و تفریحی تاثیر بسیار سو بر بلند بودن سطح دانش انان انداخته است.

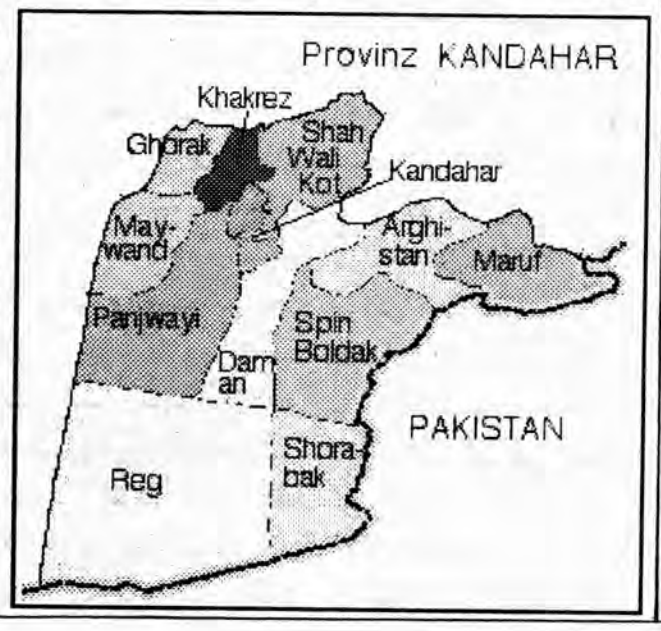

د نوي کابينې په اړوند د هيواد والو نظريې

تا حال پارلمان ما هیچ بحث زیربنایی جامعه را مورد بحث قرار نه داده اند

در رابطه به لست پیشنهادی اعضای کابینه به پارلمان کشور درین شمار مصاحبه یی انجام یافته با محترم پرتونادری تحلیلگر نویسنده و شاعر نامور کشور که تقدیم می گردد. نابلد

- رئیس جمهور کشور اخیراً لست کابینه خویش را به شورای ملی کشور ارسال نموده این لست واکنش را در بین مردم و حلقه های روشنفکران ایجاد نموده مبنی بر اینکه وزرای شامل لست نظر به وظایف شان مسلکی نبوده میخواهم نظر شما را بدانم که کابینه جدید تا چه اندازه مسلکی بوده و ایا در صورت تائید شورا وظایف خود درست انجام داده میتواند یا خیر؟

- حدود پانزده تن از وزرای معرفی شده همان وزرای قبلی است در چند وزارت خانه تغیراتی بعمل امده به این مفهوم که یك وزیر به ان بخش دیگر تقرر حاصل کرده حدود سه الی چهار چهره نو هستند متاسفانه من با چهره های نو اشنا نیستم و میخواهم بگویم این چهره ها چهره های مطرح در عرصه سیاست و مسایل اجتماعی افغانستان نبودند و حالاً البته این دلیل نمی شود که ما بگوییم شخصیت های کارانیستند و شاید باشد و شاید نباشد.

ما اگر به کابینه گذشته نگاه کنیم کابینه گذشته یکی از ناکام ترین کابینه ها بود در دوران حاکمیت جناب رئیس جمهور کرزی روز تا روز مشکلات مردم بیشتر شد بی امنیتی بیشتر شد فقر گسترش بیشتری پیدا کرد در هیچ عرصه دولت دست اورد های بسیار در خشان نداشت و اگر هم چیزهای بود در اثر همکاری مثلاً همکاری پا در میان های جامعه جهانی بود و بیشتر هم به گونه این بوده که فیصله های که در کنفرانس بن بوده به گفته انگریزها باید چیك لست میشد که فلان کار انجام شد فلان کار انجام شد و امثال انها.

موجودیت این همه وزرای کابینه قبلی خود نشان میدهد که کابینه اینده ما کدام کابینه بسیار کارا نیستند در مورد تخصص همیشه یك اشتباه بزرگ بوده نمی دانم یا این اشتباه است یا عمداً فکر میشود که شما یك حقوقدان را که تحصیلات حقوق دارد بیاورید مثلاً بخش دیگر وزیر تعلیم و تربیه بسازید و بعد بگوئید که این در حقوق تخصص دارد اینگونه نیست تخصص در همین زمینه داشته باشد شما نمی توانید مثلاً داکتر طب را وزیر عدلیه مقرر کنید و بعداً بگوئید که در عرصه طبابت تخصص دارد یعنی وزرای ما همین گونه تخصص دارد در زمینه که کار میکنند متخصص نیست و حتی در مورد بسیاری انها اطلاعات دقیق نیست دولت باید درین ارتباط اطلاعات بیشتر را به پارلمان ارائه بکنند

- گفته میشود رئیس جمهور حامد کرزی تحت فشارهای مختلف کابینه خود را ساخته و در پارلمان بعضی از وکلا از تنظیم ها میباشد به زیری رای میدهد که از تنظیم انها میباشد و پارلمان هم مسلکی بودن انها را در نظر خواهد گرفت یا چطور؟

یك مسله روشن است که سخنگویان ریاست جمهوری و تحلیل گران وابسته به دولت و یك تعداد روشنفکران وابسته به دولت پیهم این مسله پا فشاری کرده که این بار آقای کرزی کابینه مستقلانه ساخته و تحت فشار تنظیم ها نرفته واقعیت این است اگر زیر فشار تنظیم میساخت باید عناصر تنظیمی درین کابینه بیشتر میبود امروز از جمع مجاهدین تنها اسمعیل خان وزیر اب و برق است من فکر میکنیم فشار ها اگر بوده در ساختن کابینه بالای رئیس جمهور میتواند فشار های خارجی بوده باشد نه از طرف داخل مجاهدین کاملاً تا جائیکه درین روز مطبوعات دیده میشود رهبران تنظیم ها همه ازین کابینه ناراض هستند و اعتراض انها این است که گویا یك تعداد عناصر وارد کابینه شده که سابقه انچنانی داشته البته من به گپ زیاد معتقد نیستم کسی نمی توانید کسی را به حساب تفتیش عقاید مثلاً از کار کردن در کشور شان مخالفت کند من فکر نمی کنم که کرزی تحت فشار تنظیم ها باشد

به نظر شما پارلمان به این لست کابینه رای اعتماد خواهد داد؟

خوب البته رای اعتماد حالاً به صورت فردی داده میشود کار بسیار خوب است و نمی دانم که ایا به گونه سری و مستقیم است یا چگونه تا هنوز فضا به گونه است که پارلمان ازین لست یك نوع رضایت ندارد در بحث های که انها کردند در گفتگوهای که انها انجام دادند یك نوع نارضایتی وجود دارد من متقین هستم که تعداد از ین وزراء از پارلمان رد خواهد شد وتعداد شان بخاطر اینکه ما در کابینه گذشته انصافاً وزرای هم داشتیم که انها کار کردند تلاش کردند و زحمت کشیدند ولی مهم اینست که نظامی به وجود بیاید که یك کسی بتواند کار کند وقتیکه نظام خودش کارا نمی باشد یك شخصیت کاری در همانجا نا کارا میشود بخاطر او میکانیزم عمومی همان گونه است.

اتفاقاً کابینه قبلی یا کابینه که فعلاً است کابینه بود که اینها بیشتر ینه نظام بر روابط بر فساد اداری و شبکه ها و چه و چه استوار است بناءً شخصیت های کارا کمتر مجال تجلی پیدا می کند.

- بعضی میگویند که در لست وزراء زیاد سیاسی است نه مسلکی در باره مسلکی بودن و سیاسی بودن انها چه نظر دارید؟

- این یك بحث بسیار جالب است بسیار مردم انتقاد دارد که کابینه باید سیاسی باشد یعنی یك شخصیت سیاسی در کابینه حضور داشته باشد ایا متخصص است یا نیست مسله دیگر است اینگونه افراد میگویند که ضرور نیست وزیر حتماً مثلاً وزیر دفاع یك شخص جنرال باشد وزیر دفاع میتوانند حتی شخص ملکی باشد ولی یك تیم که با وزیر دفاع انجام کار میکند باید تیم از متخصصان باشد و این منجمنت اداره و رهبری و پالیسی ساز باشد ولی بعضی مردم میگویند که نی باید خودش متخصص باشد ولی چیزیکه در وزارت مهم است در مسله وزارت او مدیریت است که ایا این اقا متخصص یك مدیر خوب است یا نه اگر مدیر خوب نباشد باز هم نمی توانند هیچ سازمانده باشد.

و در کار وزارت رهبری بکند.

در کابینه من میخواهم بگویم از یك نقطه نظر سخن خود رئیس جمهور یادم می اید که در کابینه قبلی گفته بود که من کابینه ائتلافی و سیاسی را غیر سیاسی میسازم البته این گپ زیاد دقیق و علمی نیست به این مفهوم که کابینه در ذات و سرشت خود یك پدیده سیاسی است حکومت در ذات خود یك پدیده سیاسی است حکومت کار سیاسی میکند ولی اگر تو بگویید که ما حکومت غیر سیاسی میسازیم گپ عیجب به نظر می اید ولی در کابینه ما چهره های مشخص وجود دارد از پرچمی ها وجود دارد از شعله های قبلی وجود دارد افغان ملت وجود دارد و از تنظیم ها وجود دارد و یك تعداد دیگر هم که به تیم آقای کرزی نزدیك است مثلاً اینها وجود دارد که از یك نقطه نظر این کابینه خیلی سیاسی است و اینکه احزاب نتوانستند درین کابینه اشتراك داشته باشد از نقطه نظری این کابینه کابینه غیر سیاسی است به دلیل اینکه احزاب درینجا شرکت ندارند مسقیماً احزاب به حساب یك ائتلاف شرکت ندارند بلکه احزاب به گونه که اعضاء شان درینجا حضور دارند حالاً یك تعداد چهره است می بینیم که سابقه حزبی داشته

- اگر قبول کنیم وزراء سیاسی باشد باید از معین گرفته تا پایان باید تمام مسوولین مسلکی و متخصص باشد مگر در کشور خود می بینیم که اکثر چوکی ها در اختیار سیاسی ها میباشد درین باره میخواهم نظر شما را بشنویم.

- اخیراً در مطبوعات بحثی در باره یك وزارت بود که وزیر در وزارت تمام مقامات را به اعضای حزب خود داده یك مشکل در افغانستان وجود داشته که ما هنوز به افرادی که یك تفکر همه افغانی داشته باشد در عمل گاه گاهی متاسفانه خیلی کم روبرو میشویم.

من میخواهیم بگویم که هیچ وزیری حق ندارد که به خاطر وابستگی به این یا ان قوم یا این یا آن تمام اعضای وزارت خانه را از قوم و یا حزب خود تعین بکند خوب این یك جبر تاریخ است مثلاً یك جبر طبیعت است هر کس به یك قوم مربوط است که او خودش در خواست نداده که من باید عضو فلان قوم و خانواده باشم او را خداوند افریده او از یك پدر و مادر و این پدر و مادر به یك قوم مربوط است وقتیکه این وزیر میشود باید اینگونه بیاندیشد که او وزیر افغانستان است وزیر وزارت زراعت یا تعلیم و تربیه یا وزارت دفاع یا وزارت مالیه افغانستان است ما در گذشته این تجربه های تلخ داشتیم کمونیست ها همینگونه بود وزارت داخله همه خلقی ها بودند که در راس ان خلقی بود ریاست امنیت همه پرچمی ها بود که در راس ان پرچمی بودند و این تجربه ها در دوران حاکمیت مجاهدین هم بود. در چند سال اخیر هم چنین بود ما اینطور مشاهده کردیم دیدم که هیچ نتیجه بار نه اورد من هیچ علاقه نداریم که به یك وزارت بروم که وزیرش مثلا پشتون است من خوش دارم که افراد و اشخاص از دیگر مردم باشد من خوش ندارم که به یك وزارت بروم که وزیرش هزاره باشد همه هزاره انجا جمع کرده باشد بخاطریکه این وزارت خانه از پشتون ، هزاره نیست این وزارت خانه از افغانستان است و پشتون هزاره و تاجك و ازبك همه حق دارند که در ان وزارت کار کنند این اخرین امید مردم افغانستان بود پارلمان و بعد از پارلمان کابینه جدید مردم از پارلمان خیلی ناراحت شدند چیلی در جریان انتخابات دستکاریی ها صورت گرفت افراد که شایسته نه بودند به پارلمان راه یافت حالا چشم مردم به پارلمان بود که اقای کرزی چگونه کابینه به پارلمان پیشنهاد میکنند من فکر میکنم که این ترکیب خیلی مردم را نا امید ساختند از یك طرف می بینم که پارلمان تا حال ان چیزیکه کرده فکر کرده بحث کرده و جلسه کرده همیشه بخاطر امتیازات خود شان بوده تا حال پارلمان ما هیچ بحث زیر بنایی جامعه را مورد بحث قرار نه داده.

من نه میگویم که همه اش رد میشود مسلماً یك تعداد ان رد میشود در همین روزها مثلاً دوشنبه جلسه پارلمان به تعویق افتید و بحث هائی وجود دارد که زد و بند ها و بحث ها وجود دارد شاید این تعداد وزراء مسلماً رای اعتماد بگیرند متیقن هستم که پشت سر هر وزیر یك دو نفر دیگر هم به صورت الترناتیف یا چانس دوم و سوم هم به اصطلاح وجود دارد خوب به هر حال ما امیدواروهستیم اقای کرزی هر قسم کابینه که میسازند اینبار که مجاهدین را پس کرده که گویا مجاهدین مانع کار حکومت میشود حالا ببینیم که بدون مجاهدین حکومت چه کار میکند

ما همراه مجاهدین هیچ ارتباطی ندارم مگر این را باید در نظر داشته بیگریم که گذشته افغانستان پراز خون است پر از خشونت است یك دلیل ان همیش دلیل نفی بوده که ما همیشه به صورت فزیکی خواستیم نیروها را نفی کنیم مثلاً خلقی ها امدن پرچمی ها را نفی کردن پرچمی امدن خلقی ها را نفی کردن مجاهدین یکدیگر را نفی کردن حزب اسلامی ، جمعیت و جمعیت حزب اسلامی را نفی کرده طالب همه را نفی کرده این نفی کردن های فزیکی برای یك جامعه خوب نیست ما باید افراد شایسته را از هر قوم سمت و تنظیم جمع بکنیم نه به این حساب که به فلان تنظیم باشد به حساب اینکه

شایسته گی دارد ص ۴

د بیا رغاونی په لور

متصدی: سیاوون

د بلخ ولایت په مرکز د مزار شریف په بنار کې د غالیو د اوبدنې په یو کورنۍ کارخای کې څلورتنه میرمنې د یوې شپې مترہ غالی پر اوبدلو بوختې دي دوی څکه د ورځې ۱۵ ساعته غالی اوبی چې د کورنۍ له مشرانو سره د خپل کور د اقتصادي اړتیاوو په برابرولو کې مرسته وکړي میرمن چهره ددوی له ډلې څخه ده

نومورې وایي چې ډیره ستونزمنه دنده پرمخ بیایي چهره وایي غالی اوبي: خو پېسې یې ددوی لاس ته نه ورځې

همدلته جوړوو خو پېسې او ګټه یې مونږ ته نه راځي یوه شپږ متری غالی په څلور یا پنځه میاشتو کې اوبدل کیږي څلور پنځه یا شپږ تنه په کې کار کوي د دې پېسې مخکې له مخکې اخلو او د کور اړتیاوې پرې برابرو »

چهرې وویل « زمونږ د نارینه وو اقتصادي حالت ډیر خرابه دی دا پېسې زمونږ خوراکي اړتیاوې هم نه پوره کوي » ددې کارخای په غالی او بدونکو کې ماشومانې هم دي ۱۱ کلنه نصیبه وایي ساعتونه ساعتونه کار کوي او د کار په پای کې یې لاسونه په درد شي نومورې زیاتوي « تر غرمې پورې کار کوو د غرمې له ډوډۍ وروسته بیا پر کار پیل کوو هوا د سړي لاسونه ډیر په دردوي لاسونه مو زخمي کیږي د شپې له خوا بیا دوه یا دري ساعته درس وایم مور مې راته وایي چې غالی واوبده که دا کار ونه کړم وهي مې او وایي چې بناغلی امان وایي « ددوی ژوند دومره خراب دی چې مونږ پر څلور مترہ غالی ۱۰۰ ډالره ورکوو پر متر ۲۵ ډالره دا غالی په څلور میاشتو کې د څلور تنو کارکونکو د کار په پایله کې اوبدل کیږي خو په دې شرط چې د شپې تر نهه بجو کار وکړي ناسو ۲۵ ډالره پر څلورو وویشئ شپږ ډالره رسیږي نو هره میرمن په میاشت کې شپږ ډالره کار کوي

غالی واوبده د امان الله په نامه د غالیو د خامو توکو یو سوداګر وایي هغه میرمنې چې غالی اوبی د میاشتې شپږ ډالره کار کوي

نومورې وایي دغه غالی چې دهیواد په شمال کې تولیدیږي د افغاني او پاکستاني سوداګرو له خوا د پاکستان هیواد ته لیږدول کیږي او پاکستان یې بیا جرمني او د ایتالیا هیوادونو ته په خپل نامه لیږدوي

مونږ ته ۱۲۰ ډالره پریوځي تر وینځلو او قیچي پورې بې مونږ په ۱۴۰ یا ۱۵۰ ډالره خرڅوو په یوه څلور متره غالی کې ۲۰ ډالره راته پاتې کیږي »

د سوداګرۍ وزیر هدایت امین ارسلا د وزیرانو د حساب ورکولو په اونۍ کې خبریالانو ته وویل چې په داسې لاړو چارو فکر کوي چې د هیواد غالی خپله د افغان دولت له خوا نړیوالو بازارونو ته وړاندې شي په دې وروستیو کې له مزار شریف څخه یو سیمه ییز سوداګر یو کانټینر غالی د ایتالیا هیواد ته د پلورنې لپاره ورسولې

ویل کیږي چې دغه غالی د جوزجان په ولایت کې تولید شوي وي د سیمه ییز سوداګر دا ګام ډیر وستایل شو خو دا چې افغاني غالی اوبدونکې میرمنې به څه ډول د خپل کار او زیار ګټه تر لاسه کړي؟

په مزار شریف کې د کار او تولینیزو چارو د ریاست چارواکي دولت ته وړاندیز کوي چې دغه دول مبرمنو ته دي د پلورنې ورکړي اسانتیاوې برابرې کړي

له یوې خوا به ددوی ستونزې اواري شي او له بلې خوا به د غالیو د تولید کچه په هیواد کې اوچته شي

افغانی غالی باید د هیواد په نوم صادرې شي

په بیا جوړلو کې څه ته اولیت ورکړل شي؟

دا خو اوس ټول افغانستان منی چې افغان هیواد پخپله دافغانانو له پاله خو دبهرنیو په لمسون وران شوی دی او داسې وران شوی چې اوس یې افغانان په خپلې لاس جوړولو توانایی نه لري.

مونږ په هیواد کې دمجاهدینو تر راتګ دمه دزور په شاوخوا دولتی او شخصی لوې او کوچنی تولیدی کارخانې درلودې ان چې په شخصی کورونو کې هم کوچنی تولیدی کارخانې موجودې خو کله چې دخپل منځنۍ جګړو لمبه دقدرت دنیولو او ساتلو په خاطر توده شوه ددې کار خانو اکثریت فیصدی غلا او چور شول ماشینونه یې افغانی هغو سوداګرو پواسطه ګاونډیو هیوادونو ته ولیږدول شول چې ملی احساس یې کمزوری وو دا خو دجګړو خبرې وی دا خو دچوراوغلا خبرې دی چې هره یوه برخه یې زیاو ځیرنو ته اړتیا لري او هوښیاران وایی چې په باید په تیرو پسې ونه ګرزو داوس په شرایطو کې څه کول پکار دی دبیارغاونې کومه برخه تر کار لاندې ونیول شي چې دخلکو لپاره داقتصادی توانایی او سوکالی خوا په زړه پورې کړي ایا سرکونه او که پلازې داستوګنې پروژې او تولیدی تاسیساتو او که دورانو ودانیو ترمیم او د رغاونې په نوم رنګول ؟

دا هغه پوښتنې دی چې نن سبا دهر هیوادوال سره مطرح دی خو ظاهراً چې ګورو زمونږ په هیواد کې دبې کورې او بې کارۍ ستونزې دهیوادوالو ژوند را تریخ کړی دی لکه څنګه چې انسان اوبو او خوړو ته اړتیال لري په همدغه اندازه دخوړو او اوبو د پیدا کولو اودژوندانه دنورو اړتیاوو دپیدا کولو لپاره اباور کورونو امن او کار ته اړتیا لر خو په دې جنګ ځپلی هیواد کې نه کار شته اونه کورونه دبې کورو په واک کې ورکول کیږي.

لازمه دا ده چې دبیا جوړولو په بهیر کې دسرپناه او بې کارۍ ستونزې ختمې کړل شي او د بې کارۍ لپاره باید ددولتی او خصوصی سکتورونو نه ډلبندۍ کې تولید پروژو دجوړولو لپاره اقدام وشي لکه چې څه موده دمه دکابل بنار دقصبې په سیمه کې داستوګنې بنار ګوتې افتتاح نو چې په دې کې به د ۳۰۰۰ کورونیو لپاره داستوګنې کورونه په واک کې ورکړل ددې چې بنارګوتو جوړول که چې دهر وزارت له خوا وې او یاد نورو پانګوالو له خوا له دولت سره په شریکه جوړ شي د کورونو دستونزې په حل مرسته کولای شي خو پاتې به شي یوازې دبې کارۍ ستونزې چې هغه دتولید پروژو له لاړې حلیدلای شي خو مونږ ګورو چې ددولت په واک دګلبهار فابریکه دبګرامیو فابریکه دجنګلک فابریکې دګذرګاه فابریکه لاتر اوسه پورې ورانې پرتې دی او لاتر اوسه د جوړولو په برخه کې لازم اجراات ترلاس لاندې نه دی نیول شوي. او تر څو پورې چې په هیواد کې تولیدی سکتورونه پیاوړی نشي او خلک له بیکارۍ نه خلاص نشي ویلای شو چې هیواد ته به دسوداګرو پواسطه واردات را روان وی لکه چې پاکستان یوازې زمونږ له وارداتو څخه ۱۲۰۰ میلیونه کلداری ګټه کړي ده خوپه هماغه اندازه یې زمونږ اقتصاد ته هم ټکان ورکړی دی.

دوارداتو زیاتوالی او په هیواد کې تولیدی پروژو ته نه پاملرنه او یا خو کمزوری پاملرنه ددې سبب کیږي چې دبهرنۍ سیالی سره دخپل کمزوری اقتصاد له امله له سقوط سره مخامخ شي چې مونږ یې په هرات کې دخصوصی تولیدی سکتورونو ودریدل ښه بیلګې بللای شي.

راغلی لیلۍ

دارادې ورځپاڼې خپله ولکه کې راولی دا محترمې اداري ته!

زمونږ زیات سلامونه ومنی دا چې دارادې ورځپاڼه یوه ملی ورځپاڼه ده په هیڅ سیاسی ګوند، قوم، سمت ټولنې پورې اړه نه لري او تل یې بې طرفانه لیکنې کړی دی او تل یې په خپلو انتقادونو او پیشنهادونو کې ملی ګټې په پام کې نیولی دی او خپل انتقادونه یې دمطبوعاتو له پالیسی سره سم وړاندې کړی دی نو زه هم په دغې ملی ورځپاڼې له لارې هیوادوالو او په ځانګړې توګه مسوولو چارواکو ته وړاندې کوم.

زمونږ دهیواد او پاکستان ترمخ یوه نه منل شوې برید موجود دی زه یوازې ننګرهار کې د تورخم په ارتباط غږیږم. دتورخم نه نیولی تر ګنداو پورې یو خط موجود و چې دپلوځی سیمه په دغه کرښه پرته وه پاکستان څو څو خلې غوښتل چې له ګنداو څخه را تیر شی. خو په تیرو وختونو کې افغان دولت یې مخه نیولې وه خو د څلورو کلونو په موده کې پاکستان له نوموړی خط څخه دیخوا مومندو ته دبیلابیلو زمنو په ورکولو سره دهغوی موافقه ترلاسه کړه او رانږدې شول له ګنداو څخه یې پوخ سړک راپیل او له کوډاخیلو مو مندو څه هم را تیر شو په کوډاخیلو کې یې هم بیرغ. ودرولو پخې پوستې یې جوړې کړې اوس دلته داسې اوازې د چې هغوی غواړي وړ ورو د کنر دسیند دې غاړې ته سیمې په خپله ولکه کې راولی دا کار ددې لپاره کوی چې افغان هیواد په راتلونکی کې ونه کړای شي ددغه سیند په غاړه باندې دبریښنا ډیمونه جوړ کړی.

اوس چې افغانستان له بهر څخه څه مرستې هم ترلاسه کوی او ورسره له بهر څخه بریښنا راولی مثلاً هرات ته دبریښنا راوستل چې همدا اوس پرې بنده کړی ده کندز ته هم له بهر څخه بریښنا راغلی ده جلال آباد کې هم خلك په تیاره کې ناست وی د داودخان په وخت د کنړ دسیند له پاسه دبند دجوړولو طرحه په پلان کې نیول شوې وه چې د کنړ سیندبه دګمبری له ښته څخه درونتې کاسی ته راواړوی او دکابل سیندد وړې ګلی له لارې ککړ ته چې دسرخ رود ونده سیمه ده واوړی په دې ډول به دکابل سیند سرخ رود، چپرهار، شینوارو او ډیرو نورو سیمو ته او به ورکړی دکنړ او کابل په سیندونو به څو ډیمونه جوړ شي او ټوله هیواد ته به بریښنا ورکړی له دې لیك څخه مې هدف دادی چې زمونږ چارواکی باید په خپل هیواد کې دبریښنا ډیمونو دجوړولو لپاره پروګرام ونیسی او بله دا چې دبهرنیو دوړاندې مخه ونیول شي نو زمونږ مشران باید ملی احساس پیدا کړی دبریښنا د تولیدلپاره باید په خپل هیواد کې کاروکړی او دنورو له احتیاج نه باید مونږ خلاص کړی.

له کوډاخیلو مومندو څخه

احمد ګلاب

له تخصص اواهلیت سره باید مدیریت یو ځای شي

اشرف

د یو لوړ پوړی چارواکی له خولی مو په خبری رسنیو کی واوریدل چی پارلمان ته چی ولسمشر کوم لست وړاندی کړی دی په هغه کی ۱۵ وزیران د پخوانی کابینی دی او پاتی یی نوی ځیری دی. هغه وویل چی دا پخوانی وزیران یی د دوی اهلیت او شایسته گی له مخی د خپل هغه صلاحیت له مخی ټاکلی دی چی اساسی قانون ورکړی دی. نومورې چارواکی د پخوانی کابینی په شته والی کی نه لیدل چی په هر وزارت کی اداری فسادونه موجود وو د رشوتونو له لاسه خلك تر پوزی پوری راغلی وو او راغلی دی په ورځو ورځو اومیاشتو د خلکو کارونه په ادارو کی نه خلاصیږی ایا پدی پوه او خبر نه دی چی په ټولو وزارتونو کی بی شمیره اشخاص غیر مسلکی دی او په بیلا بیلو ارتباطاتو او تمایلاتو یی ټاکنی نه دی کړی ایا د ښځو چارو وزیری مسعودی جلال په خپل وزارت کی یو ورځ له خپلو رئیسانو څخه شکایت ونه کړ چی په ارتباطاتو ټاکل شوی دی او لیری کول یی سخت کار دی ایا د هری ورځی په تیریدو سره ورځ په ورځ امن اوا منیت را خرابه شوی نه دی چا یی مخ ونیوله؟

له پولو څخه تخریبی عناصر له خپلو وسلو سره د سیمو منځ ته راځی او ښونځیو ته اور اچوی ښوونکی حلالوی د دوی مخه په ملکی غړو ونیسو او که نور څه ځواکونه لږ و چی مخه یی پری ونیسو؟

نیول شوو تخریبی عناصرو او مجرمینو ته چا سزا گانی ورکړی نسبی دوسیی په کلونو کلونو نه دی پاتی شوی که د چا په حکومت کی نسبی دوسیه او کارپیدا شوی په خپلو شعبو کی راټول کړی او له خلکو او مراجعینو سره یی ارتباط کم شوی دی همدوی وو چی د ولسمشر په وړاندی یی د خلکو عکس العملونه راپورونه کړی دی.

دا به ومنو چی چی هغوی به سیاسی پوهه او تخصص هم ولری خو دا باید ومنی چی هغوی په خپل مدیریت کی ناکامه وو که قانونی هم وی میاشتی کلونه پری تیریږی په دولتی ځمکو خیټی راچول شوی دولتی کورونه خلکو نیولی دولتی ځمکی خلکو نیولی دی چا یی پوښتنه کړې ده اختلاسونه وشول او کیږی چا یی مخه ونیوله د ځنګلونو لرګی بهرته د بیلا بیلو ارتباطاتو له مخی وځی چا یی مخه ونیوله که په مرکز کی دی او که په ولایاتو کی د ټولو ناخوالو دشته والی له امله د خلکو انتقادونه پر وزیرانو باندی زیات شوی او زیاتیږی دا نیمګړتیاوی کوم وزارت له منځه وړی دی کوم وزیر ویلای شی چی د هغه په وخت په وزارت کی اداری فساد نه و رشوت نه وکوم یو د ملی احساس په اساس کار کړی بلکی خپل خانونه چی دغه لست پارلمان ته وړاندی شوی دی پارلمان چی د خلکو په وړاندی ستر رسالت لری باید پدی پوه شی چی د ځلورو کلونو په موده کی هیڅ وزیر او اړوند رئیسانو، معینانو خپل مدیریت چی د وخت او خلکو غوښتنه ده سرته نه دی رسولی که چیری ولسمشر د خلکو په وړاندی باور له لاسه ورکړی دی باید چی د خلکو استازی دغه باور او اعتماد له لاسه ورنه کړی او داسی وزیران په کی وټاکی چی سم مدیریت وکړای شی او په خپلو وزارتونو کی کار کولو په برخه کی بدلون رامنځته کړی کار اهل کار ته وسپاری او په کار کولو یی څارنه وکړی او که داسی ونه شی نه یوازی دا چی خلك په تری لیری شی بلکه د سراسری امن په خرابوالی کی به ناوړی نتیجی ورکړی او د هیواد دبیلابیلو ادارو د کارونو په ځنډیدو کی به د ناوړه پایلی لیدونکی شو دا هم منو چی د کابینی جوړول د ولسمشر صلاحیت دی خو باید ولسمشر پدی پوه شی چی نن سبا خلك ورنه خفه دی د خلکو په وړاندی یی خپل باور له لاسه ورکړی دی او د دغه اعتماد د له منځه وړل ددی سبب کیږی چی په کرزی باندی د خلکو انتقادونه زیات شی او اوس

سال جدید: فرماندهی واحد برای مبارزه مشترک با تروریزم بوجود میاید:

دولت می گوید در سال جدید خورشیدی برای تامین امنیت در این کشور برنامه ها و تدابیر جدی امنیتی را به اجرا خواهد گذاشت.

جنرال ظاهر عظیمی سخنگوی وزارت دفاع در جمع خبرنگاران گفت " با توجه به افزایش حملات طالبان و نا امنی ها در برخی ولایات، وزارت دفاع در نظر دارد به منظور تامین امنیت در شماری از ولایات مرزی، در چارچوب یک همکاری جدید میان نیروهای امنیتی افغان و نیروهای به رهبری ناتو و آمریکا، هزاران سرباز را به مناطق نا آرام اعزام کند".

جنرال عظیمی گفت که بر اساس این برنامه، قوای ائتلاف به رهبری آمریکا و نیروهای بین المللی یاری امنیتی به رهبری ناتو، فرماندهی واحدی خواهند داشت و عملیات ضد تروریستی در مناطق عمدتا جنوبی افزایش قابل توجهی خواهد یافت.

آقای عظیمی بر لزوم گسترش فعالیت های استخباراتی با هدف جلوگیری از حملات تروریستی نیز تاکید کرد.

او گفت در سال جدید در این زمینه نیز شاهد پیشرفت هایی خواهیم بود.

سخنگوی وزارت دفاع همچنین گفت که در سال جاری خورشیدی تلاش های بیشتری برای ایجاد همگرایی و تفاهم منطقه ای با هدف تامین امنیت بیشتر در افغانستان صورت خواهد گرفت.

آقای عظیمی گفت در حال حاضر اردوی ملی ۳۲ هزار نیرو دارد و در سال گذشته ۱۹۶ تن شورشی مخالف دولت به وسیله نیروهای آنها در نبردهایی در مناطق مختلف کشته شده و هزاران دستگاه سلاح سنگین و سبک متعلق به مخالفان به دست آنها افتاده است.

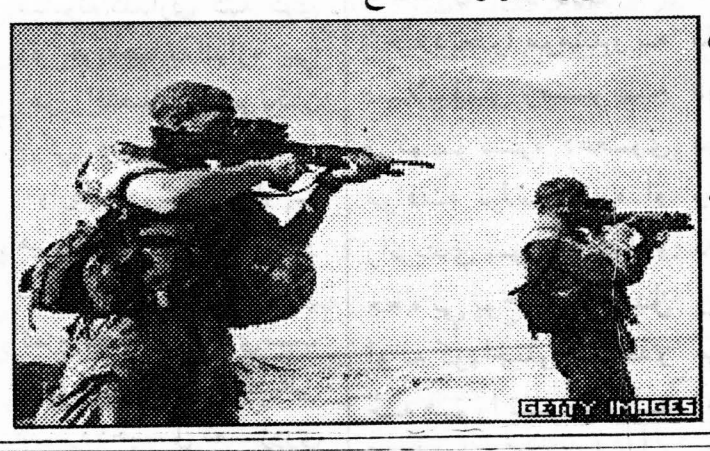

پیشرفت در مذاکرات اعضای دایمی شورای امنیت در مورد ایران

دیپلمات ها در سازمان ملل متحد می گویند که پنج عضو دائم شورای امنیت به توافق بر سر بیانیه ای در مورد چگونگی برخورد با برنامه اتمی ایران بسیار نزدیک شده اند.

چین و روسیه. که با به کار بردن زبانی علیه ایران که ممکن است به تحریم های سازمان ملل علیه آن کشور منجر شود مخالفت کرده اند. می گویند که در مذاکرات اعضای داتمی شورا پیشرفت حاصل شده است.

دیپلمات های بریتانیایی و فرانسوی اکنون پیش نویس بیانیه تازه ای را در مورد ایران میان اعضای شورای امنیت توزیع خواهند کرد که امیدوارند روز چهارشنبه مورد توافق قرار گیرد.

پیشتر نمایندگان این دو کشور در شورای امنیت گفته بودند پنج عضو دایمی آن به توافق بر سر نحوه برخورد با دوسیه هسته ای ایران نزدیک تر شده اند.

امیر جونز پری. نماینده بریتانیا در سازمان ملل. روز سه شنبه ۲۸ دسامبر از پیشرفت نسبی مذاکرات خبر داده بود.

هنوز معلوم نیست در سایه این تحول. نشستی که قرار بود روز پنجشنبه میان وزیران امور خارجه پنج عضو دایم شورای امنیت به همراه وزیر امور خارجه آلمان در برلین در این زمینه انجام شود برگزار خواهد شد یا خیر.

تلاش های آمریکا. بریتانیا و فرانسه در طول دو هفته گذشته برای تصویب متن یک بیانیه در شورای امنیت با مخالفت چین و به ویژه روسیه. بی نتیجه مانده بود.

علاوه بر مقام بریتانیایی. روز سه شنبه جان-مارک د لا سبلیه. نماینده فرانسه در شورای امنیت نیز در مصاحبه با خبرنگاران از پیشرفت در گفتگوهای پنج کشور خبر داده بود

تا حال پارلمان ما هیچ...

ت یك كابینه بسازد كه كارایی داشته باشد و بتوانیم انبوهی مشكلات كه ما بر ان روبرو هستیم از سر راه بردارد كابینه باید یك میكانیزم قوی داشته باشد كه عملكرد قوی داشته باشد

من فكر نمی كنم كه این كابینه اگر رای اعتماد هم بگیرد كدام درخشانی برای افغانستان بكند

كابینه دیروزه هم كاری نه كرده كه مردم از انها خوش باشد وحالا اگر رای اعتماد بگیرد باز هم به راه سابقه میرود ان چی بعضی نتوانستند ظرفیت برای كمك ها دریافت نمایند اینها میتوانند فاصله بین مردم و دولت را هنوز بیشتر نمایند

ایا این فاصله در نا ارامی سراسری كشور رول نخواهد داشت؟

وزارت دفاع پیهم میگویند كه عملیات كه سال گذشته افزایش یافت گویا تلاش های اخر مخالفین است من فكر میكنیم كه تدریجا خواص نظامی مخالفین افغانستان گسترش بیشتر پیدا می كند شما ببینید كه حتی یك انسان گاهی وقت حوصله شنیدن و دیدن تلویزیون ها را ندارد به دلیل اینكه پیهم خبر انفجارات كشته شدن ویرانی است انتحار است چه است و چه است خبر یكه مردم را شاد بسازد وجود ندارد یك دلیل كه برای تان بگویم در ناتوانی دولت است در ضعف دولت است وقتیكه دولت خدمات اجتماعی ارائه كرده نمی تواند مردم از او فاصله می گیرد دیروز مردم شاد بودند كه دیگر شلاق طالب بروی شان نمی بینند به این شاد مان بودند ولی مردم اكنون قانع نمی شود انها میخواهد مكتب داشته باشند بیمارستان داشته باشند تعلیم وتربیه بیشتر داشته باشند مثلا حقوق داشته باشند زمینه كار باشد اسایش روانی داشته باشد

دولت این چیزها را نتوانستند مهیا نماید من متیقین هستم كه مخالفین روز به روز تقویه شده میرود مخالفین كی است اگر از بیرون سپوت میشود ریشه هاشان در داخل افغانستان است برای مردم برنامه های بزرگ كه زمینه كار و تولید برابر نمایند ندارد همه بلند منزل است و همه سالون مجلل عروس ها است گر چه وطن اباد می شود مگر كوچكترین تاثیر در حیات اجتماعی مردم ننموده و خودش سبب مشكلات اقتصادی برای مردم میشود و این معضله را شما می بینید كه میزان گسترش فقر و گرسنگی و حشتناك است واین تفاوت عظیمی كه روز بروز به وجود می اید ما بین یك طبقه معین و اكثریت جامعه كه مانند موجودات بیچاره زیر بلد وزر این نظام روان است

- رئیس جمهور كرزی و وزیران شان همچنان پارلمان مشكلات كه موجود است اگاهی دارند و وزراء نتوانستند ان را حل نمایند اكنون رییس جمهور اینها را باز د لست كابینه گرفتند ایا رئیس جمهور نمی داند كه فاصله بین او و مردم ایجاد میشود؟

من میخواهیم بگویم انها یی كه از كشور های غربی یك تعداد كسانی است كه اینها بطرف اقای كرزی در كابینه امده باشد من متیقن هستم هر كس یك حمایه كننده قوی دارد وقتیكه گفته میشود حامد كرزی در ساختن این كابینه زیر فشار جهانی میتواند بوده باشد.

كدام فشار است فشار كشور های كمك كننده است و انها خوش دارد كه چهره هائیكه به انها علاقه مندی دارد نصب شود ما متیقین هستم كه بعضی اشخاص را اگر كرزی هم بخواهد هم نمی تواند از كابینه حذف كند

مثلا در وقت وزراء دولت مجاهدین یك انتقاد وجود داشت كه این اقایون كه خانواده شان در پشاور و اسلام اباد میباشد و خود شان اینجا است روزهای جمعه میروند مقاله ها نوشته می شد كه روز پنجشنبه دفتر تعطیل میباشد بخاطریكه وزیرها میرود و روز شنبه می اید حال تفریگاه وزراء در خارج در كشور های غربی است

یك پای شان اینجا و دیگر پای شان انجا است و بعد به حیث متخصص و كار اگا شما تصور كنید كه یك آقا كه تحصیلات عالی داشته بعد از ۲۰ سال به افغانستان برگشته حالا او درباره افغانستان چه میداند هیچ چیز نمی داند یك تناقص كه فعلا ایجاد شده یك تضاد كه ایجاد شده ما بین ان بخشی از تحصیل كرده گان كه در افغانستان باقی مانده یا ان بخشی از روز نامه نگاران و ژورنالستان و افراد و اشخاص كه در داخل افغانستان باقی مانده و انها یی كه می اید فكر میشود كه انهاییكه ازغرب آمده مالكان اصلی این سرزمین است و اینها ئیكه اینجا بوده موجوداتی هستند كه باید در هر نظام كه می اید اینها زیر پای خودش سبب مشكلات باید باشد.

ERADA Daily
Daily Independent Publication, Publisher: Afghan Media Resource Center
Founder: Haji Sayed Daud, Chief Editor: Suhrab Didar (Mobil Phone: 070222726)
Composed & designed by : sidiq ullah (sadiq) & Ahmad shah (wahdat)
eradadaily@hotmail.com

اراده
روزنامه آزاد وملی نشریه مرکزنشراتی افغان
اندیشه وعقاید مطرح شده ازسوی نویسنده گان به خودشان مربوط است
کمپوز و دیزاین: صدیق الله "صادق" و احمد شاه "وحدت"
چاپ: مطبعه مرکزنشراتی افغان
زیرنظر هیات تحریر انتشار مییابد
موسس وصاحب امتیاز: حاجی سید داؤد
مدیر مسوول: سهراب دیدار
اراده در ویرایش و پیرایش مطالب دست باز دارد
آدرس: پروان مینه (ایستگاه سینمای بهارستان سرک مسجد حاجی میر احمد خانه نمبر ۹۵)
تیلفون موبایل: ۰۷۰۲۲۲۷۲۶
قیمت یك شماره ۳ افغانی